

Informacja o realizacji zadań powiatu w zakresie ochrony zdrowia za rok 2021

Zadania z zakresu ochrony zdrowia należą do zadań własnych powiatu. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, między innymi w zakresie promocji i ich ochrony zdrowia.

Dokładny katalog zadań własnych powiatu w zakresie zapewnienia mieszkańcom równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej został określony w art. 8 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej i obejmuje:

- opracowywanie i realizację oraz ocenę efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu;
- inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej prowadzonych na terenie powiatu;
- pobudzanie działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia;
- podejmowanie innych działań wynikających z rozpoznanych potrzeb.

Wymienione zadania mają przede wszystkim charakter wytycznych oraz odnoszą się do celów i kierunków prowadzenia przez powiat polityki społecznej w odniesieniu do ochrony zdrowia i jego współpracy z gminami w tym zakresie.

Opieka zdrowotna w finansowana jest z:

- Narodowego Funduszu Zdrowia (programy profilaktyczne, świadczenia zdrowotne),
- środków własnych zakładów opieki zdrowotnej,
- budżetu samorządu terytorialnego (działania promujące zdrowie, programy profilaktyczne),
- budżetu państwa (ratownictwo medyczne, programy profilaktyczne).

I. Stan organizacji i infrastruktury opieki zdrowotnej na terenie powiatu

W powiecie jaworskim w roku 2021 r. w ramach świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych można było uzyskać pomoc w następujących podmiotach medycznych:

1. Jednostki samorządowe:
 - Przychodnia Rejonowa w Jaworze,
 - SPZOZ w Bolkowie,
 - Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim,
 - Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach,
 - Gminny Ośrodek Zdrowia w Mściwojowie,
 - Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Paszowicach.
2. Inne jednostki (nzoz, praktyki lekarskie):
 - Jaworskie Centrum Medyczne,
 - Centrum Diagnostyczno – Terapeutyczne Medicus,
 - NZOZ Kormed sp. z o.o.,
 - Poradnia Specjalistyczna „SALUS” Przemysław Maruszczak,
 - ISPL Mirosława Cieślak,
 - ISPL Małgorzata Kijewska – Hołub,
 - ISPL Barbara Malinowska,
 - Centrum Fizjoterapii Arkada,

- NZOZ Opti – Med.,
- ISPL Joanna Kabelis – Szostakowska,
- NZOZ ARM – MED.

Jedynym podmiotem świadczącym usługi w zakresie leczenia szpitalnego jest Jaworskie Centrum Medyczne, które świadczy następujące usługi:

a) Leczenie szpitalne (oddziały szpitalne)

	Liczba łóżek	Liczba pacjentów przyjętych w okresie od 1.01.2021 – 31.12.2021
Chorób wewnętrznych	40	2151
Chirurgii ogólnej	20	1042
Pediatriczny	15	663
Pododdział alergologiczny	8	709
Pododdział geriatryczny	12	121

Usługi świadczone są całodobowo w zakresie świadczeń w trybie planowanym i nagłym. Oddział urologii działa w trybie jednodniowym. Ponadto funkcjonuje izba przyjęć, która udziela świadczeń całodobowo w trybie nagłym przez wszystkie dni w roku. W roku ubiegłym w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej udzielono 4189 porad.

b) Ambulatoryjna opieka specjalistyczna

Poradnie	Liczba pacjentów przyjętych w okresie od 1.01.2021 – 31.12.2021
Poradnia chirurgiczna	7140
Poradnia urologiczna	2979
Poradnia ortopedyczna	5095
Poradnia alergologiczna	2668
Poradnia diabetologiczna	1574
Poradnia dermatologiczna	2134
Poradnia neurologiczna	2135
Poradnia kardiologiczna	4933
Poradnia pulmonologiczna	1020

c) Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze

Zakład zakontraktowany z NFZ	Liczba łóżek	Liczba pacjentów w okresie od 1.01.2021 – 31.12.2021
Zakład Opiekuńczo – Leczniczy - świadczenia w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym/opiekuńczo-leczniczym	34	54

Działalność zakładu opieki długoterminowej została zawieszona z powodu

konieczności utworzenia oddziału „covidowego”.

Ponadto JCM posiada również dostęp do badań diagnostycznych, tj.:

- diagnostyka RTG – wykonano 13 366 badań,
- diagnostyka USG - wykonano 4045 badań,
- diagnostyka endoskopowa – gastroscopia – 401 badań,
- kolonoskopia – wykonano 204 badania,
- tomografia komputerowa – 2782 badania.

W powiecie funkcjonuje 9 jednostek udzielających świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w 17 typach poradni. Najwięcej z nich działa w zakresie poradni:

- chirurgii ogólnej oraz ginekologiczno – położniczej – 5,
- dermatologicznej, okulistycznej, neurologicznej, otolaryngologicznej – 4,
- gruźlicy i chorób płuc – 3,
- diabetologicznej i reumatologicznej – 2,
- urologicznej, urazowo–ortopedycznej, endokrynologicznej, chirurgii naczyniowej i gastroenterologicznej.

Ponadto w powiecie działa 17 przychodni podstawowej opieki zdrowotnej, prowadzonych przez 11 podmiotów leczniczych i praktyk lekarskich. Umowę z NFZ na zakres podstawowej opieki zdrowotnej posiada również JCM, który zapewnia świadczenia w ramach nocnej i świątecznej opieki dla powiatu jaworskiego. Pacjenci przyjmowani są w trybie nagłym poza funkcjonowaniem POZ, tj. w dni powszednie od godz. 18.00 i całodobowo w dni wolne i święta. W pozostałych przychodniach świadczenia udzielane są od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 18.00. Ponadto prowadzona jest działalność lecznicza z zakresu rehabilitacji, stomatologii.

II. Działania związane z przeciwdziałaniem COVID – 19

Rok 2021 był szczególnie ważny i trudny dla systemu ochrony zdrowia. Trwająca pandemia była ogromnym wyzwaniem dla wszystkich, w szczególności dla szpitali. Jaworskie Centrum Medyczne było szpitalem węzłowym w zakresie realizacji szczepień przeciw Covid – 19 oraz punktem pobrań wymazów w kierunku koronawirusa SARS-Cov-2. Na podstawie decyzji Ministra Zdrowia w jaworskim szpitalu powstał oddział, w którym leczeni byli pacjenci wymagający hospitalizacji z powodu Covid – 19.

Zakres działania	liczba
oddział „covidowy”	408
testy PCR w kierunku Covid-19	5095
testy antygenowe Covid-19	2409
szczepienia przeciw Sars-Cov-2	7868

Ponadto Wojewoda Dolnośląski decyzją z dnia 23 kwietnia 2021 r. polecił Staroście Jaworskiemu wsparcie organizacyjne i techniczne związane z utworzeniem Punktu Szczepień Powszechnych w Bolkowie w ramach realizacji Narodowego Programu Szczepień Ochronnych przeciwko wirusowi SARS-Cov-2.

III. Działalność ratownictwa medycznego

Teren powiatu jaworskiego w zakresie ratownictwa medycznego zabezpiecza Pogotowie Ratunkowe w Legnicy.

Teren powiatu obsługiwany był przez zespół „S”, składający się z lekarza, pielęgniarki lub ratownika medycznego oraz kierowcy – ratownika medycznego, zespół „P”, stacjonujący w Jaworze przy ul. Kościuszki 9, składający się z pielęgniarki lub ratownika medycznego, kierowcy – ratownika medycznego oraz zespół „P”(całodobowo), stacjonujący w Bolkowie.

Zespoły Ratownictwa Medycznego są wyposażone w sprzęt oraz środki transportu spełniające cechy techniczne i jakościowe określone w polskich normach przenoszących europejskie normy zharmonizowane.

IV. Apteki na terenie powiatu jaworskiego

W roku 2021 na terenie powiatu funkcjonowało 15 aptek, w tym 11 w Jaworze, 3 – w Bolkowie oraz 1 w Mściwojowie. Apteki pełniły „nocne dyżury” zgodnie z harmonogramem ustalonym uchwałą nr XXXII/156/20 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 30 grudnia 2020 r.

V. Realizacja zadań w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025

Narodowy Program Zdrowia 2021 - 2025 to działania w obszarze zdrowia publicznego realizowane w oparciu o ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1916), mające na celu: wydłużenie życia Polaków, poprawę jakości ich życia związanej ze zdrowiem oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642) cele operacyjne Programu obejmują:

- Poprawę sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.
- Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
- Profilaktykę problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa.
- Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.
- Promocję zdrowego i aktywnego starzenia się.
- Poprawę zdrowia prokreacyjnego.

W ramach każdego celu operacyjnego zostały wykazane zadania służące realizacji danego celu.

W ramach celu operacyjnego:

- Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi .

Realizatorem zadania było Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym i Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy „AZYL” w Jaworze. W okresie od 1.02.2021 r. do 31.12.2021 r. Stowarzyszenie prowadziło punkt konsultacyjny. Powiat Jaworski przeznaczył na ten cel 4 000 zł.

- Poprawa sposobu żywienia i stanu odżywiania społeczeństwa oraz aktywności fizycznej społeczeństwa zostało zrealizowane zadanie pn. zapewnienie dostępności do obiektów sportowych i zajęć polegających na aktywności fizycznej.

Realizatorem zadania było Towarzystwo Przyjaciół Dzieci koło Razem Naj w Jaworze, które zorganizowało turnus rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych w Sarbinowie. Powiat Jaworski dofinansował zadanie w kwocie 4 000 zł.

VI. Profilaktyka i promocja zdrowia

Ochrona zdrowia to cały zespół działań nie tylko w zakresie leczenia, lecz także przedsięwzięć zapobiegających i minimalizujących zachorowalność, jak również likwidujących zagrożenia zdrowotne. Zadania z zakresu promocji i profilaktyki realizowane są również przez szkoły prowadzone przez Powiat Jaworski

W szkołach prowadzone są zajęcia na lekcjach wychowawczych obejmujące m.in. zagadnienia z szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej. Ponadto wszystkie szkoły posiadają programy profilaktyczne związane ze zwalczaniem uzależnień, taki jak alkoholizm, palenie tytoniu, narkomania.

Programy profilaktyczne realizowane w szkołach w roku szkolnym 2021/2022

- a) Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze:
 - „ Szkoła promująca wychowanie ku wartościom”,
 - „ Stop uzależnieniom! Szkoła wolna od uzależnień”,
 - „ Program nauki zachowania”,
 - ogólnopolski program profilaktyki zdrowotnej „Mleko w szkole” i „Warzywa i owoce w szkole”,
 - „ Między nami kobietkami”- zdrowie i higiena w okresie dojrzewania,
 - „ Jem zdrowo, żyję kolorowo”,
 - „ Kulinarne podróże”,
 - „ Zgrane ciało.”
- b) Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze:
 - „Profilaktyka uzależnień”,
 - udział w ogólnopolskim programie profilaktyki czerniaka,
 - cykl spotkań z pracownikiem PSS-E w Jaworze dotyczących profilaktyki zachorowań oraz profilaktyki środków uzależniających – narkotyki, dopalacze,
 - spotkania młodzieży klas pierwszych technikum oraz branżowej szkoły I stopnia z przedstawicielami KP Policji w Jaworze nt. „Odpowiedzialność prawna i karna za czyny” w ramach programu prewencyjnego Edukacja Prawna i Wiktymologiczna,
 - konkurs wiedzy na temat HIV i AIDS,
 - badania ankietowe we wszystkich klasach pierwszych na temat środków uzależniających i poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole,

- akcja informacyjna i plakatowa dotycząca profilaktyki i szczepień przeciwko COVID – 19 skierowana do uczniów, ich rodziców i pracowników szkoły,
- gazetki tematyczne nt. profilaktyki palenia tytoniu, HIV i AIDS, COVID - 19, bezpiecznych wakacji,
- warsztaty samobadania piersi dla dziewcząt. „Bądźmy świadomi”,
- wpływ alkoholu i substancji psychoaktywnych na organizm człowieka – spotkanie z pracownikiem oświaty zdrowotnej,
- stres po kontrolą – zajęcia warsztatowe dla uczniów klas maturalnych.

c) I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze:

- „Pierwszy krok – wybierz życie” – profilaktyka dotycząca nowotworu szyjki macicy i brodawczaka ludzkiego,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość”,
- onkologia - profilaktyka nowotworowa,
- konkurs wiedzy na temat AIDS i HIV.

d) Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie:

- „Wybierz życie - Pierwszy Dzwonek”,
- „Profilaktyka HIV/AIDS”,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Ponadto Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna wchodząca w skład Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze prowadzi działalność diagnostyczną, terapeutyczną oraz profilaktyczną – doradczą, szczególnie skierowaną do ludzi młodych do 19 roku życia. Pracownicy poradni prowadzą zajęcia m.in. w szkołach, poświęcając wiele uwagi szeroko rozumianej profilaktyce zdrowotnej. Pomagają w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, współpracując z rodzicami.

Zadanie	Formy i metody realizacji	Liczba
Propagowanie wśród mieszkańców Powiatu Jaworskiego wiedzy o przyczynach powstawania niepełnosprawności oraz upowszechnianie zdrowego stylu życia	Spotkania z rodzicami (indywidualne konsultacje i porady oraz grupowe prelekcje, zajęcia warsztatowe)	935 konsultacji i porad indywidualnych, w tym dłuższych rozmów wspierających i psychoedukacyjnych,
	Spotkania z nauczycielami (indywidualne konsultacje i porady oraz grupowe prelekcje, zajęcia warsztatowe)	174 nauczycieli,
Wydawanie opinii w sprawie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	Badania dzieci Rozmowy wspierająco-informujące z rodzicami, Porady dla rodziców	55 opinii (wszystkie dzieci z wykrytą niepełnosprawnością)
Wydawanie orzeczeń dla dzieci i młodzieży	Orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania oraz	102 orzeczenia

	kształcenia specjalnego	
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Badania psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne	983 badań
	Spotkania terapeutyczne dla dzieci i młodzieży	1475 spotkań
	Koordinowanie działaniami w ramach Stowarzyszenia „Budujemy mosty” na rzecz osób z autyzmem, Zespołem Aspergera i mutyzmem wybiórczym.	14 rodziców 8 spotkań
	Zajęcia terapeutyczne w ramach Świetlicy terapeutycznej dla dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera –TUS- grupowy, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, socjoterapia, kinezylogia edukacyjna, bajkoterapia, muzykoterapia, trening relaksacyjny, arteterapia, terapia integracji sensorycznej, psychomotoryka, rehabilitacja ruchowa, gimnastyka korekcyjna.	10 spotkań 20 dzieci

VII. Zadania powiatu realizowane w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej finansowane ze środków PFRON w 2021 r.

Jednostką organizacyjną powiatu, mającą duże znaczenie dla szeroko rozumianej ochrony zdrowia, jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, oferujące pomoc osobom niepełnosprawnym.

Priorytetowym zadaniem wykonywanym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze jest udzielanie wszechstronnego wsparcia w usprawnianiu i integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem społecznym. Zakres tych działań jest istotnym elementem rehabilitacji społecznej, stanowiącej „...część ogólnego procesu rehabilitacji, polegającej na przygotowaniu osoby niepełnosprawnej do pełnienia różnych ról społecznych właściwych do wieku i płci oraz na umożliwieniu jej pełnego uczestnictwa w życiu społecznym swojego środowiska a przez to integrację i reintegrację społeczną”. Realizacja powyższych celów zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej polega głównie na wyrabianiu zaradności osobistej i umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Z analizy zebranych informacji wynika, iż najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności w 2021 r. były niepełnosprawności sprzężone, choroby neurologiczne oraz choroby narządu ruchu i słuchu. Najczęściej występującymi problemami, na które napotykały osoby niepełnosprawne w życiu codziennym są:

- utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów,
- słabo rozwinięta baza rehabilitacyjna,
- ubóstwo,
- otoczenie niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (np. bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania),
- samotność.

W 2021 r. przyznano dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych i tą formą wsparcia objęto 543 osoby. Z dofinansowania do zakupu

sprzętu rehabilitacyjnego, który umożliwia prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych w domu, skorzystało 7 osób, 15 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, 21 osób skorzystało z dofinansowania do likwidacji barier technicznych i 19 osoby do likwidacji barier w komunikowaniu się.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze prowadzi również od kilku lat wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. W wypożyczalni można wypożyczyć następujący rodzaj sprzętu: kule łokciowe, kule dla reumatyków, chodzik czterokołowy, balkonik rehabilitacyjny kroczący, wózek inwalidzki standardowy, łóżko szpitalne rehabilitacyjne, krzesło toaletowe z wiaderkiem, basen sanitarny, kaczka sanitarna męska, kołnierzyk ortopedyczny, laska dla osoby niepełnosprawnej, gorset ortopedyczny, pas ściągający, materac, spacerówka dla dziecka niepełnosprawnego, wózek inwalidzki dziecięcy oraz rower rehabilitacyjny trójkołowy. W roku 2021 r. z wypożyczalni skorzystało 20 osób.

Ponadto PCPR w Jaworze umieściło 38 osób w Domu Pomocy Społecznej w Jaworze. Są to osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Przy współpracy z Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Legnicy w roku 2021 dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu jaworskiego wydano ogółem 1088 orzeczeń stwierdzających niepełnosprawność, w tym 995 dla osób dorosłych i 93 dla dzieci. Zespół orzeka o odpowiedniej formie zatrudnienia, szkolenia, uczestnictwie w terapii zajęciowej, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zasiłkach stałych i pielęgnacyjnych. Ponadto w tym okresie sporządzono 203 legitymacje potwierdzające stopień niepełnosprawności uprawnionych osób.

Zaprezentowane działania na rzecz realizacji zadań powiatu w zakresie ochrony zdrowia są odpowiedzią na istniejące zapotrzebowanie społeczne i w miarę możliwości finansowych dają mieszkańcom powiatu jaworskiego poczucie bezpieczeństwa, jak również dostęp do szerokiego katalogu usług medycznych.

STAROSTA

Aneta Kucharzyk

.....
Aneta Kucharzyk
.....